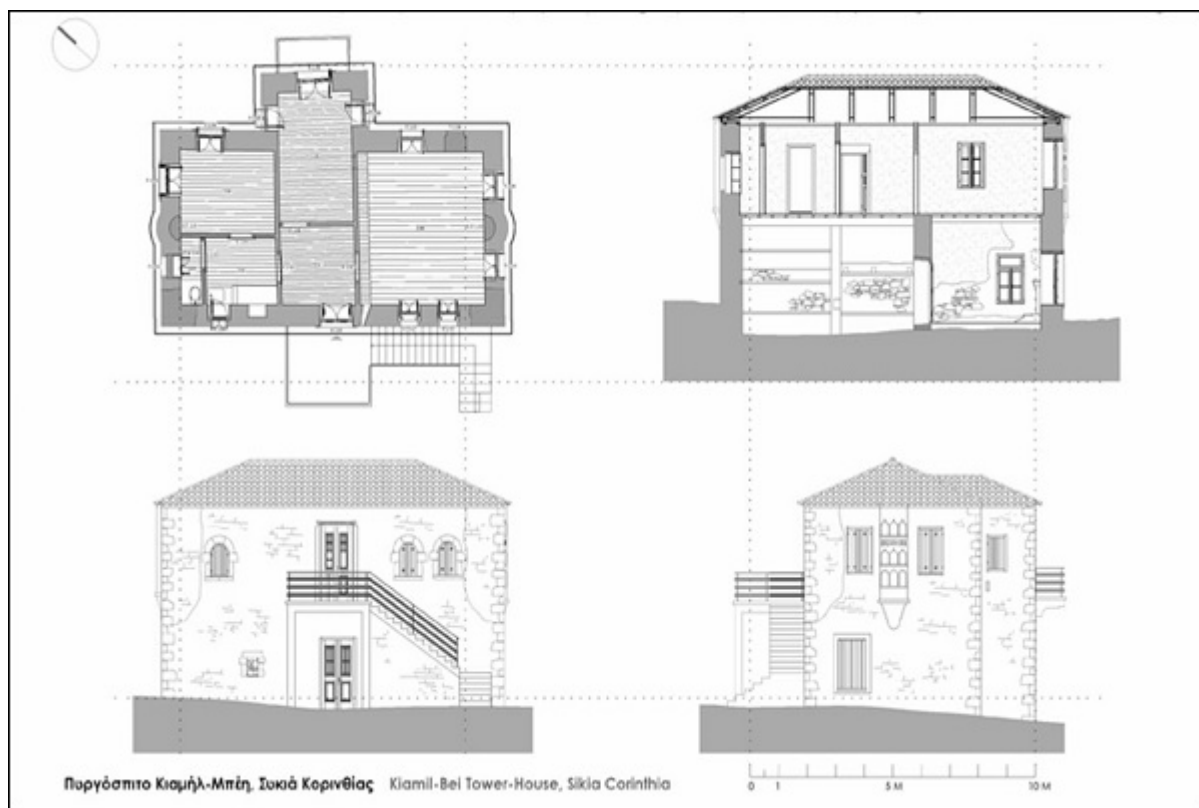

Η διαρρύθμιση στο εσωτερικό του πυργόσπιτου του Κιαμήλ Μπέη (Γεώργιος Λόης)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2cCIIQy>]

Εικόνα 11: Σχεδιαγράμματα της κάτοψης και των όψεων του πυργόσπιτου του Κιαμήλ Μπέη. (Αποτύπωση - σχεδίαση: Μαγδαληνή Δημητροπούλου, αρχιτέκτων - μηχανικός).

Στην παρούσα μορφή, το διαλαμβανόμενο Οθωμανικό πυργόσπιτο παρουσιάζει ορισμένες διαφορές από την αρχική κατασκευή, καθώς δέχτηκε αρκετές μεταγενέστερες τροποποιητικές επεμβάσεις, αλλά σε γενικές γραμμές ακολουθεί το πρωτότυπο αρχιτεκτονικό σχέδιο. Πρόκειται για ένα διώροφο πέτρινο κτίριο με κάτοψη σχήματος πεπλατυσμένου «Τ», το οποίο προσδίδεται από ένα προεξέχον ορθογώνιο τμήμα στο μέσο της βορειοανατολικής πλευράς, που λειτουργούσε ως πυργοειδής προμαχώνας. Το ύψος του φτάνει τα 8 μέτρα και το εμβαδόν του κάθε ορόφου είναι 82 τετραγωνικά μέτρα. Το μεγαλύτερο εγκάρσιο σκέλος του

καλύπτεται με τετράριχτη στέγη και ο στενότερος πυργοειδής προμαχώνας με τρίριχτη, ενώ τα πατώματα και η οροφή είναι ξύλινα. Κατά πάσα πιθανότητα, η είσοδος στο εσωτερικό του αυθεντικού κτιρίου γίνονταν από τον βασικό χώρο διαμονής στο ύψος του δεύτερου ορόφου της νοτιοδυτικής πλευράς, μέσω μίας αποσπώμενης γέφυρας από σανίδες που στερεώνονταν σε ένα ανεξάρτητο κλιμακοστάσιο, κτισμένο περίπου 1,50 μέτρο απέναντι από την πρόσοψη, σε αντιστοιχία με τα πρότυπα άλλων παρόμοιων πυργόσπιτων της Οθωμανικής περιόδου. Κατά τις νυκτερινές ώρες, οι ένοικοι αναδίπλωναν ή απέσυραν την σανιδένια γέφυρα, απομονώνοντας την κατοικία για να προφυλαχθούν από τυχόν απρόσμενες επιδρομές ληστών και πειρατών(10). Σήμερα η πρόσβαση στον δεύτερο όροφο γίνεται από ένα κατοπινό τσιμεντένιο κλιμακοστάσιο και το ισόγειο διαθέτει την δική του είσοδο.

Εικόνα 12: Άποψη του εσωτερικού από τον βορειοδυτικό θάλαμο του ισογείου ορόφου. Στο αριστερό διακρίνεται η τετράγωνη κατασκευή, που πιθανότατα χρησίμευε ως δεξαμενή ύδατος του πυργόσπιτου.

Η τοιχοποιία της οχυρής εξοχικής κατοικίας του Κιαμήλ Μπέη είναι κατασκευασμένη από αργούς λίθους συνδεδεμένους με κονίαμα και εσωτερικό επίχρισμα, εκτός από τα πλαίσια των κουφωμάτων και τις γωνίες που έχουν προσαρμοστεί μεγαλύτεροι κατεργασμένοι λίθοι. Από τα υφιστάμενα παράθυρα, τα τέσσερα διαθέτουν τοξωτό περίγραμμα εξωτερικά και μάλλον ανήκουν στην αρχική οικοδομική φάση του κτιρίου των αρχών του 18ου αιώνα. Ο δεύτερος όροφος αποτελείται από έναν επιμήκη προθάλαμο, που καταλήγει σε ένα μικρό

εξώστη στον πυργοειδή προμαχώνα, δύο εκατέρωθεν δωμάτια και τον χώρο του μαγειρείου αριστερά της θύρας εισόδου, ένα μέρος του οποίου διασκευάστηκε σε ένα στενό αποχωρητήριο σε νεότερη εποχή. Στα δύο δωμάτια υπήρχαν εστίες (τζάκια) στους πλευρικούς τοίχους, όπως φανερώνεται από τις διατηρούμενες ημικυλινδρικές καπνοδόχους, με την νοτιοανατολική από αυτές να φέρει στην επιφάνειά της τεμάχια ανάγλυφης διακόσμησης. Η οχύρωση του πυργόσπιτου εξασφαλιζόνταν από τυφεκιοθυρίδες (πολεμίστρες) περιμετρικά στα τοιχώματα, από τις οποίες διασώζεται μόλις μία κοντά στην πόρτα του ευρύχωρου νοτιοανατολικού δωματίου, ενώ οι υπόλοιπες είναι πλέον κλεισμένες. Το ισόγειο απαρτίζεται από δύο θαλάμους που επικοινωνούν με μία δίφυλλη ξύλινη πόρτα και χρησιμοποιούνταν για την εναποθήκευση σιτηρών, ρυζιού, ελαίου και άλλων αγροτικών προϊόντων και ενδεχομένως ως ενδιαίτημα του οικείου υπηρετικού προσωπικού. Στον βορειοδυτικό θάλαμο διαμορφώνεται ένα ορθογώνιο εσωτερικό κενό πρόσκτισμα, το οποίο πιθανότατα ήταν δεξαμενή ύδατος και στον νοτιοανατολικό υφίσταται ένα επιτοίχιο ερμάριο δίπλα από την διαχωριστική πόρτα, καθώς και το άνοιγμα ενός τζακιού που ίσως όμως να είναι μεταγενέστερη διαρρύθμιση με προέκταση της καμινάδας προς τα κάτω και μέσα από τον τοίχο, έπειτα από την κατάργηση του τζακιού του πρώτου ορόφου. Πιστεύεται δε ότι στο κτήμα της οχυρής έπαυλης βρίσκονταν και άλλα βοηθητικά κτίρια, όπως στάβλοι, λουτρά, μαγειρεία, πλυσταριό, περίπτερα, κρήνες, αποχωρητήρια κ.λπ., από τα οποία δεν έχουν διασωθεί οικοδομικά κατάλοιπα.

Εικόνα 13: Άποψη του πυργόσπιτου του Κιαμήλ Μπέη από τα δυτικά. Εκτιμάται ότι είναι

Το πέτρινο πυργόσπιτο της Συκιάς παρουσιάζει σήμερα μία κυριολεκτικά τραγική εικόνα και ιδιαίτερα οι εσωτερικοί χώροι του, οι οποίοι βρίθουν από απορρίμματα, παρατηρήματα αντικείμενα και διασκορπισμένα παλαιά υλικά επίπλωσης. Τα επιχρίσματα των τοίχων έχουν υποστεί εκτεταμένη φθορά, όπως και τα ξύλινα πατώματα και η οροφή είναι σε κατάσταση αποσάθρωσης, με συνέπεια να εγείρονται αμφιβολίες ως προς την κανονική στατικότητα του. Το οικοδόμημα έχει κηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την απόφαση ΥΠΠΟ/Β1/Φ21/33608/683/14-7-1993 που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 572/Β/2-8-1993 και έχουν εκπονηθεί κάποιες μελέτες αποκατάστασης του, αλλά ακόμα δεν έχει γίνει καμία προσπάθεια ανάπλασης. Θα μπορούσε κάλλιστα να αναπαλαιωθεί ως τοπικό λαογραφικό μουσείο, με σχετικά χαμηλό εκτιμώμενο προϋπολογισμό και με παράλληλη αξιοποίηση του κείμενου κτήματος εκτάσεως 1,8 στρεμμάτων ως μέρους αναψυχής και αναπαλαίωση των υπαρχόντων βεβλαμμένων επίπλων. Εκείνο που απαιτείται σε πρώτο χρόνο, είναι η ευαισθητοποίηση και η ανάληψη μίας δέουσας πρωτοβουλίας από την Δημοτική αρχή του Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης και τους πολιτιστικούς φορείς, έτσι ώστε το πυργόσπιτο του Κιαμήλ Μπέη στην Συκιά να καταστεί σήμα κατατεθέν της περιοχής, με δεδομένο ότι αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα οχυρής κατοικίας των προεπαναστατικών χρόνων.

Σημείωση: Ο συντάκτης του άρθρου Γεώργιος Λόης, συνεργάζεται για θέματα τοπικής ιστορίας της Κορινθίας με το ιστολόγιο www.parakato.gr, όπου διαθέτει αποκλειστική στήλη στην οποία και δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά το άρθρο.

[10] Σε μερικά πυργόσπιτα υπήρχε απλά μόνο μία ξύλινη σκάλα, που ανασύρονταν στο εσωτερικό.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία - Πηγές Διαδικτύου

[1] «Κορινθία», μελέτη της Μεταξούλας Χρυσάφη - Ζωγράφου στην συλλογική εγκυκλοπαιδική σειρά «Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική», τόμος Ε (Πελοπόννησος - Στερεά Ελλάδα, σελίδα 28), Εκδόσεις «Μέλισσα», Αθήνα, 1989.

[2] «Πύργοι: οι οχυρές κατοικίες της προεπαναστατικής Πελοποννήσου», Δημακόπουλος Ιωάννης, *Scripta Minora*, «Έρευνες στην αρχιτεκτονική και έργα για την συντήρηση των μνημείων (σελίδες 217 - 328)», Αθήνα, 2005 (αναδημοσίευση από τα Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπουδών, που διενεργήθηκε στην Καλαμάτα στις 8-15 Σεπτεμβρίου 1985, τόμος Α', σελίδα 247, Αθήνα, 1987 - 1988).

[3] «Η Πελοπόννησος κατά τη β΄ Τουρκοκρατίαν (1715-1821)», Σακελλαρίου Μιχαήλ, Verlag der«Byzantinisch-Neugriechischen Jahrbücher», Athen, 1939, (Ανατύπωση εκδόσεων «Ερμής» Αθήνα, 2009.

[4] «Πυργόσπιτο Κιαμήλ μπέη στην Συκιά Κορινθίας. Αποκατάσταση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου», Δημητροπούλου Μαγδαληνή (μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία), Τμήμα Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα, 2011.

[5] ecastles.culture.gr/Συκιά, πυργόσπιτο Κιαμήλ - Μπέη.

[6] <https://argolikivivliothiki.gr/Κιαμίλ Μπέης Κορίνθου>.

[7] [www.academia.edu/«Τα παλάτια του Κιαμήλ Μπέη στην Κόρινθο»/μελέτη του Δημητρίου Μπαρτζή, Αρχιτέκτονα, Μηχανικού ΕΜΠ \(Όσον αφορά βιογραφικές λεπτομέρειες για τον Κιαμήλ Μπέη\).](http://www.academia.edu/«Τα παλάτια του Κιαμήλ Μπέη στην Κόρινθο»/μελέτη του Δημητρίου Μπαρτζή, Αρχιτέκτονα, Μηχανικού ΕΜΠ (Όσον αφορά βιογραφικές λεπτομέρειες για τον Κιαμήλ Μπέη))

[8] www.erathlo.gr/Ο Πευκιάς, η Συκιά και το Μελίσσι, το θέρετρο των ποιητών/άρθρο του Χρίστου Φρούσιου/30-09-2012.

[9] www.yallou.com/Πύργος Χαλήλ Αγά/Συκιά.

[10] www.xylokastro-evrostini.gov.gr/Συκιά.